

Sagan om Elsa Beskow

Stina Hammar skriver om barnboks författarens spännande liv.

Elsa Beskows liv rymmer dramatik och romantik som lätt skulle räckas till en film, tycker 84-åriga Stina Hammar.

Själv har hon skrivit en bok om Elsa Beskows fascinerande liv i Djursholm.

Elsa Beskow är känd för sina barnböcker, som hon själv illustrerade på sitt eget sagolikt naivistiska sätt. Något mindre känt är att hon även levde ett dramatiskt liv fyllt av visioner och avgörande livsval.

– Lite överkörd av eftervärlden tycker jag hon har blivit, säger Stina Hammar. Hennes liv står inte dagens filmer eller tv-serier efter. Hennes sagor och inte minst hennes bilder håller än i dag.

I **Stina Hammars bok** "Elsa Beskow i Djursholm", utgiven av Samfundet Djursholms forntid och framtid, får läsaren ta del av Elsas romans med konsteleven Natanael Beskow. Den var intensiv men långtifrån problemfri. Hon kom från en modernt fritänkande familj av börd och han var prästson. Det tog lång tid för Natanaels mor att acceptera Elsa.

– Tack vare bevarade brev har jag kunna följa deras första tid ganska noga. När de var åtskilda skrev de flitigt till varandra, oftast flera gånger i veckan. Till och med Natanaels frieri kom per post. Då hade Elsa suttit modell (fullt påklädd givetvis) för Natanael några gånger, varje gång med en släkting som förkläde.

Men allt redde upp sig. De fick barn och Natanael fick anställning vid kapellet, trots att han inte var prästvigd. Och Elsa slog igenom med "Sagan om den lilla gumman" 1897. Fyra år senare

Stina Hammar har återkommit till Elsa Beskow i flera böcker. I Djursholms kapell lyssnade Elsa Beskow ofta när maken Natanael predikade.

FOTO: CARLOS MONTECINOS

kom hon ut med "Puttes äventyr i blåbärsskogen" som innebar ett internationellt genombrott.

Stina Hammar minns tydligt sin allra första kontakt med Elsa Beskows sagovärld.

– Jag var tre år gammal och hade tappat bort min syster på biblioteket. Jag grät och var helt uppgiven. En snäll bibliotekarie läste och visade mig bilderna i "Pelle i blåbärsskogen". Det var min första kulturupplevelse.

Därefter dröjde det till vuxen ålder innan hon började intressera

Har flyttat från Danderyd

► **Namn:** Stina Hammar.

► **Ålder:** 84 år.

► **Familj:** Man, två söner och sju barnbarn.

► **Bor:** Tantogatan, Södermalm

sedan 1999, dessförinnan Danderyd.

► **Aktuell:** Med boken "Elsa Beskow i Djursholm" (Samfundet Djursholms forntid och framtid).

sig för Elsa Beskow på allvar. Hennes trebetygsuppsats på 50-talet skulle handla om barnlitteratur, men hennes lärare på högskolan var skeptisk.

– Barnlitteratur räknades inte på den tiden, minns hon. Men jag lyckades få igenom min vilja.

1958 skrev Stina Hammar en biografi om Elsa Beskow. Därefter följde några böcker med anknyt-

ning till hennes arbete som lärare på Nordens Folkhögskola, Biskops Arnö. Hon mer eller mindre skapade ett eget skolämne om drömmar, fantasi och kreativitet. En av hennes böcker på 80-talet hette "Människans inre bilder". Anknytningarna till Elsa Beskows sago- värld är uppenbara.

– Elsa hade ofta symboler i sina teckningar, till exempel solen. När maken Natanael målade Djurs-

holms kapell, använde han också en sol. Det var nog ingen slump. Han ville att Elsa skulle finnas med på ett hörn.

2002 kom Stina Hammar ut med "Solägget" – en bok på drygt 500 sidor om fantasi och verklighet i Elsa Beskows konst. Den boken är delvis byggd på Stina Hammars undervisning på folkhögskolan.

Och nu ännu en bok om Elsa Beskow. Trötnar du aldrig?

– Nej, konstigt nog inte. Även om jag numera dragit ner på antalet föreläsningar runt om Stockholm.

● **John Jenkins**
john.jenkins@mitti.se
tel 550 552 08

i korthet

Elever gestaltar bar- och parliv

TEATER På krogen kan mycket hända. Nu finns chansen att studera utelivet närmare. Relationer, instängda känslor, osäkerhet och vackra minnen svallar. Både lycka och trauman avhandlas när paren som sammanstrålar på haket i pjäsen "Bar" av den brittiske dramatikern Jim Cartwright.

På torsdag gestaltar eleverna i kulturskolans gymnasiegrupp i drama, hur de olika personligheterna blottläggs i pjäsen och avslöjar värdparets tragiska hemlighet.

Allt detta sker i Hjälmstaskolans aula klockan 19. Fri entré. Arrangör är Vallentuna kulturskola.

Kvasten går på Gröna Lund

NÖJESFÄLT Nu är det åter dags att skaka om tillvaron en aning. I lördags öppnade nämligen Gröna Lund igen. Nytt för året är Kvasten, en bergochdalbana med magiskt tema där man åker fritt hängande under spåret. Kvasten är den största investeringen i Grönans historia. För att åka måste man vara minst 110 centimeter lång.

En annan nyhet är återinförandet av Gröna kortet, ett entrékort som ger fria inträden hela sommaren, förutom vid vissa arrangemang. På scenen denna vecka är "Karibiens pirater", en show om kapten Bonny och piraten Svartfot.

tipset!

Denna vecka spelas mimföreställningen "Gulag – en pjäs utan ord" på Boulevardteatern. Med rörelse, musik och mim skildras en människas kamp

i Sovjetunionens arbetsläger Gulag. Föreställningen var regissörens Jimmy Meurlings slutproduktion vid Teaterhögskolan våren 2006.

Filmstudierande från Danderyd får stipendium

UTBILDNING Maria Simonsson från Täby och Marie Saastamoinen från Danderyd är två av 89 personer som får dela på 1 530 000 kronor från Anders Sandrews stiftelse. Stiftelsen ger sedan 1958 studie- och resestipendier till elever vid scenskolor, balettskolor, film- och konsthögskolor och till unga skådespelare, dansare, filmare, musiker och sångare med flera.

De två stipendiaterna från Täby och Danderyd tillhör kategorin unga studerande. Maria Simonsson, 26 år, utbildar sig vid Teaterhögskolan i Malmö och Marie Saastamoinen, 24 år, går sedan 2005 på Dramatiska institutet där hon studerar film ljud.